

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.99

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(A)020516-CDC-86

over

'het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 betreffende het beheer van het nationaal transmissienet voor elektriciteit'

gegeven met toepassing van artikel 9, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

16 mei 2002

ADVIES

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) ontving op 25 april 2002 een adviesaanvraag van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 betreffende het beheer van het nationaal transmissienet voor elektriciteit. Met deze adviesaanvraag past de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling artikel 9, § 2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt toe volgens welk elk van de uitvoeringsmaatregelen van dit artikel 9, § 2, aan het voorafgaand advies van de CREG dient te worden voorgelegd.

Uit de brief van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling blijkt dat het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt uitvoering te geven aan een ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, meer bepaald waar dit wetsontwerp de uitvoering van artikel 9 van deze wet van 29 april 1999 betreft. Dit wetsontwerp, alsook het voor advies voorgelegde koninklijk besluit, maken deel uit van het hiernavolgende advies en zijn in bijlage gevoegd.

Op zijn vergadering van 16 mei 2002 heeft het Directiecomité van de CREG bijgevolg beslist het hiernavolgende advies te formuleren.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 29 APRIL 1999 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN DE ELEKTRICITEITSMARKT

1. Zoals blijkt uit een brief van 28 maart 2002 van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling heeft de Ministerraad op zijn vergadering van 20 maart 2002 een aantal beslissingen genomen met het oog op de aanduiding van de netbeheerder, overeenkomstig artikel 10 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna : de elektriciteitswet). Een van deze beslissingen (hierna : het wetsontwerp) beoogt de elektriciteitswet te wijzigen. Een andere beslissing beoogt het koninklijk besluit van 3 mei 1999 betreffende het beheer van het nationaal transmissienet voor elektriciteit (hierna : het koninklijk besluit betreffende het netbeheer) te wijzigen (hierna : het ontwerp van koninklijk besluit). De brief van 25 april 2002 waarin de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling het advies van de CREG over het ontwerp van koninklijk besluit vraagt, bevat eveneens het wetsontwerp. In deze laatste brief maakt de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling duidelijk dat het ontwerp van koninklijk besluit de afgeleide is van het wetsontwerp. Uit de tekst van het ontwerp van koninklijk besluit blijkt dat het uitsluitend uitvoering geeft aan artikel 3 van het wetsontwerp.

2. Artikel 3 van het wetsontwerp beoogt een nieuw artikel *9bis* in de elektriciteitswet in te voegen. Dit nieuwe artikel *9bis* beoogt de situatie te regelen waarin de netbeheerder een of meerdere dochterondernemingen heeft die belast worden met het beheer van het transmissienet of die neteigenaar zijn.

Aldus bepaalt paragraaf 1 van artikel *9bis* in ontwerp dat de netbeheerder, op twee aandelen na, het volledige kapitaal in handen moet hebben van dochterondernemingen die ofwel neteigenaar zijn, ofwel belast worden met (een deel) van het netbeheer. Hij bepaalt ook dat de vervreemding van infrastructuur en uitrustingen die deel uitmaken van het net, onderworpen is aan het eensluidend advies van de CREG.

Paragraaf 2 van artikel *9bis* in ontwerp breidt de rechten en verplichtingen van de netbeheerder uit tot elke dochteronderneming waarvan de netbeheerder, op twee na, alle aandelen bezit en die het netbeheer waarneemt en breidt de controlebevoegdheden van de CREG uit tot elke dochteronderneming waarvan de netbeheerder, op twee na, alle aandelen bezit en die het netbeheer waarneemt of die neteigenaar is.

De CREG merkt echter op dat alhoewel haar bevoegdheden, waaronder de bevoegdheid om de corporate governance-clausules in de statuten goed te keuren, op grond van het wetsontwerp goedgekeurd door de Ministerraad, uitgebreid worden tot zowel de dochterondernemingen die het beheer waarnemen als de dochterondernemingen die neteigenaar zijn, de dochterondernemingen die neteigenaar zijn strikt genomen niet verplicht zijn om de corporate governance-bepalingen om te zetten in hun statuten. Het wetsontwerp goedgekeurd door de Ministerraad voorziet immers dat de rechten en verplichtingen die de netbeheerder krachtens de wet heeft, slechts van toepassing zijn op de dochterondernemingen die het netbeheer waarnemen. Niettegenstaande deze anomalie gaat de CREG ervan uit dat het wel degelijk de bedoeling is van de federale Regering om de regels met betrekking tot corporate governance, voorzien in het koninklijk besluit van 3 mei 1999, ook van toepassing te maken op de dochterondernemingen die neteigenaar zijn teneinde de CREG toe te laten de statuten van deze dochterondernemingen op dezelfde basis te beoordelen als die van de kandidaat-netbeheerder. Dit blijkt immers duidelijk uit de beslissing van de Ministerraad van 25 januari 2002. Om deze reden stelt de CREG voor om in de eerste zin van paragraaf 2 van artikel 9bis in ontwerp de woorden “bedoeld in §1, eerste lid, 1°” te vervangen door de woorden “bedoeld in §1, eerste lid”.

Paragraaf 3 van artikel 9bis in ontwerp stelt in zijn eerste lid dat de raden van bestuur en de directiecomités van de netbeheerder en van de in paragraaf 1 bedoelde dochterondernemingen uit dezelfde leden zijn samengesteld, behalve wanneer de minister hier een uitzondering op toestaat om redenen van efficiëntie. Het tweede lid van deze paragraaf stelt dat geen enkele onafhankelijkheid vereist is van het personeel van de netbeheerder ten overstaan de in paragraaf 1 bedoelde dochterondernemingen en omgekeerd en evenmin voor wat de dochterondernemingen onder elkaar betreft.

ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 3 MEI 1999 BETREFFENDE HET BEHEER VAN HET NATIONAAL TRANSMISSIENET

3. Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt de tekst van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer op drie punten te wijzigen :

- het beoogt in de definitie van het begrip “onafhankelijke bestuurder” vervat in artikel 1, 4°, van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer de woorden ‘onverminderd artikel 9bis, §2, tweede lid, van de elektriciteitswet’ in te voegen ;
- het beoogt de woorden ‘onverminderd artikel 9bis, §2, eerste lid, van de elektriciteitswet’ in te voegen in artikel 2 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer ;
- het beoogt een definitie van het begrip ‘electriciteitswet’ in te voegen in artikel 1 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer.

Deze wijzigingen roepen in het licht van het wetsontwerp de volgende opmerkingen op.

Artikel 1

4. Artikel 1, §2, 4°, van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer definieert het begrip “onafhankelijke bestuurder” zo dat elke levering van goederen of diensten aan, elk vermogensbelang in en elke familieband met leden van de directie van netbeheerder of voormelde dochterondernemingen, alsmede elke al dan niet bezoldigde functie of activiteit voor een producent, neteigenaar, distributeur, tussenpersoon of dominerende aandeelhouder, actueel of gedurende de laatste twaalf maanden, evenals elke andere relatie met die personen die volgens de CREG zijn oordeel kan beïnvloeden, verboden is in hoofde van eenieder die de functie van onafhankelijk bestuurder ambieert of uitoefent.

5. Gelet op artikel 9bis, § 3, zoals voorgesteld door artikel 3 van het wetsontwerp, volgens welk de raden van bestuur van de netbeheerder en zijn dochterondernemingen een identieke samenstelling moeten hebben, kan deze definitie van een onafhankelijke bestuurder niet behouden worden. Deze definitie dient immers rekening te houden met de mogelijkheid dat één of meerdere dochterondernemingen van de netbeheerder neteigenaar kunnen zijn.

6. Artikel 1, 1°, van het ontwerp van koninklijk besluit beoogt ongetwijfeld de idee van de identieke samenstelling van de raden van bestuur van de netbeheerder en zijn dochterondernemingen die neteigenaar zijn, te integreren in de definitie van het begrip “onafhankelijke bestuurder” vervat in artikel 1, § 2, 4°, van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer. Alleen refereert dit artikel 1, 1°, naar artikel 9bis, § 2, van het wetsontwerp, terwijl het principe van de identieke samenstelling van de raden van bestuur vervat is in

artikel 9bis, § 3, eerste lid, van het wetsontwerp. In artikel 1, 1°, van het ontwerp van koninklijk besluit dient bijgevolg de referentie naar artikel 9bis, § 2, te worden vervangen door de referentie naar artikel 9bis, § 3, eerste lid.

Artikel 2

7. Artikel 2 van het door de federale Regering goedgekeurde ontwerp van koninklijk besluit voegt in artikel 2 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer onder meer de bepaling “onverminderd artikel 9bis, §2, eerste lid, van de elektriciteitswet” toe. Dit nieuwe artikel 9bis, §2, eerste lid, bepaalt dat de rechten en verplichtingen die de netbeheerder krachtens de wet heeft, van toepassing zijn op elk van zijn dochterondernemingen waarvan de netbeheerder de totaliteit van de aandelen (op twee na) bezit en die het netbeheer waarneemt. De CREG meent dat het hier om een materiële vergissing gaat en dat het eerder de bedoeling was om de aandacht te vestigen op het nieuwe artikel 9bis, §1, eerste lid, dat stelt dat de netbeheerder, op twee effecten na, het bezit dient te hebben van het volledige kapitaal van en de stemrechten verbonden aan de effecten van elke dochteronderneming die het netbeheer waarneemt en van elke dochteronderneming die neteigenaar is, waardoor de opname van de artikelen 1, 2, 3, 4 en 8 van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in beursgenoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overname-aanbiedingen in de statuten van deze dochterondernemingen uitgesloten wordt. Om deze reden stelt de CREG voor om in artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit de referentie naar artikel 9bis, §2, eerste lid, te vervangen door de referentie naar artikel 9bis, §1, eerste lid.

Artikel 3 (nieuw)

8. Artikel 9bis, §3, eerste lid, voorgesteld door artikel 3 van het wetsontwerp, voorziet dat de directiecomités van netbeheerder en zijn dochterondernemingen die neteigenaar zijn of die belast zijn met (een deel van) het netbeheer in principe identiek moeten zijn. Voor wat betreft de relaties tussen de netbeheerder en zijn hiervoor bedoelde dochterondernemingen maakt artikel 9bis, §3, tweede lid, voorgesteld door artikel 3 van het wetsontwerp, een uitzondering op de regel van de onafhankelijkheid die, op grond van artikel 9, §2, 3°, van de elektriciteitswet wordt opgelegd aan het personeel van de netbeheerder.

Artikel 10 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer stelt echter een verbod van cumulatie in tussen het lidmaatschap van het directiecomité van de netbeheerder en een functie bij een van de neteigenaars. Hetzelfde artikel stelt een gelijkaardig cumulatieverbod in ten aanzien van het personeel van de netbeheerder.

Deze contradictie tussen het voormelde artikel 9bis, § 3, zoals voorgesteld door het wetsontwerp enerzijds en artikel 10 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer dient te verdwijnen. Daartoe stelt de CREG voor de woorden "De leden van het directiecomité en de personeelsleden van de netbeheerder mogen" in artikel 10 van het koninklijk besluit betreffende het netbeheer te vervangen door de woorden "Onverminderd artikel 9bis, § 3, van de elektriciteitswet, mogen de leden van het directiecomité en de personeelsleden van de netbeheerder".

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Guido CAMPS
Directeur

Christine VANDERVEEREN
Voorzitter van het Directiecomité